

Janina Mazur

Zintegrowany konspekt do lekcji środowiska społeczno-przyrodniczego, języka polskiego i techniki w klasie I

Nauczyciel i Szkoła 1 (2), 99-104

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Janina MAZUR

Zintegrowany konspekt do lekcji środowiska społeczno-przyrodniczego, języka polskiego i techniki w klasie I

Nauczanie początkowe winno sprzyjać wszechstronnemu rozwojowi osobowości dzieci i przygotować je skutecznie do nauki systematycznej w klasach IV – VIII. Nowoczesne nauczanie winno być nastawione na pobudzanie, aktywizowanie i rozwijanie działalności poznawczej uczniów w procesie nauczania – uczenia się, rozwijanie ich twórczych postaw i skłanianie do podejmowania różnorodnych działań kreatywnych, wdrażanie dzieci do współzycia i współdziałania w grupach rówieśniczych.

Nauczyciel klasy planuje nie tematy poszczególnych lekcji przedmiotowych, lecz integralne jednostki tematyczne. Obejmują one szereg godzin lekcyjnych jednego lub kilku dni nauki, w zależności od zakresu tematu i bogactwa problematyki. Do każdej integralnej jednostki tematycznej nauczyciel winien dobrać wszechstronne cele, a ponadto opracować tok realizacji danej jednostki tematycznej przewidując różnorakie formy działalności uczniów i zadania. Każda zintegrowana jednostka tematyczna przebiegać powinna zgodnie z następującymi zasadami: ciągłości czasowej, urozmaicenia form lekcyjnych, płynności lekcji.

I. Zagadnienia programowe:

1. Język polski – Samorzutne wypowiedzi dzieci na temat podany przez nauczyciela.
2. Środowisko społeczno-przyrodnicze – Zmiany zachodzące w przyrodzie w różnych porach roku.
3. Technika – Łączenie elementów z zastosowaniem połączeń nierozłącznych – sklejanie.

II. Temat lekcji:

Wypowiedzi uczniów na temat wiosny w parku na podstawie przeżyć dzieci i wycieczki.

Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej.

Bocian – formowanie z papieru i łączenie poszczególnych części sylwetki ptaka.

III. Cele dydaktyczno-wychowawcze lekcji:

- Umiejętność budowania logicznego ciągu wypowiedzi oraz doskonalenie umiejętności budowania zdań i dłuższych wypowiedzi.
- Poszerzenie zasobu słownictwa czynnego uczniów o wyrażenia i zwroty związane ze środowiskiem przyrodniczym.
- Kształtowanie umiejętności dostrzegania zmian i zależności w przyrodzie w różnych porach roku oraz czynnej postawy przyjaciela przyrody;
- Doskonalenie umiejętności związanych z obróbką papieru.
- Umiejętność rozróżniania materiałów papierniczych o różnych właściwościach (twardość, faktura).
- Ustalenie niezbędnych czynności do wykonania prac.
- Łączenie elementów przez sklepanie.
- Posługiwanie się nożyczkami w sposób bezpieczny.
- Ład, porządek i bhp na stanowisku pracy.

Metody: – podająca,

- elementy metody poszukującej,
- obserwacja kierowana.

Formy: – zbiorowa,

- indywidualna jednolita (naturalne zróżnicowanie),
- indywidualna zróżnicowana w dwóch poziomach.

Środowisko społeczno-przyrodnicze

Zmiany wiosną w parku. Park jako miejsce wypoczynku. Wycieczka do parku.

1. Przygotowanie do wycieczki.

2. Ukierunkowanie do obserwacji.

3. Obserwacja:

- a) wygląd drzew, krzewów i roślin kwiatowych,
- b) obserwacja ptaków – wygląd i ich nazwy, czym się żywią, przysłuchiwanie się ich głosom, zachowanie,
- c) wygląd alejek, klombów kwiatowych, trawników (ochrona zieleni, miejsce wypoczynku ludzi),
- d) obserwacja przyrody, pogody i nastroju w parku – ciepło, słońce wysoko, ciepły wiatr, ptaki radośnie śpiewają, ludzie odpoczywają na ławkach, jest przyjemnie.

4. Ustalenie zmian w przyrodzie charakterystycznych dla wiosny.
5. W klasie – uzupełnienie w karcie pracy ćwiczeń 1 i 2.

1. Co widzieliśmy w parku? (Połącz strzałką.)

alejki	PARK	drzewa
domy		klomby
ławki		ulice

2. Zakreśl zbiór ptaków, które przyleciały do nas z ciepłych krajów.

skowronek	wróbel	sikorka
bocian	jaskółka	wrona

Język polski

1. Stworzenie atmosfery zainteresowania lekcją poprzez odtworzenie nagrania magnetofonowego „odgłosy wiosny”. Uczniowie uzupełniają ćwiczenie 3 w karcie pracy. Co słyszysz?

Radosny śpiew

Ali, ptaków, dzieci, sarny

2. Aktywizowanie uczniów do wypowiedzi:

- Czyje głosy usłyszeliśmy?
- Z jaką porą roku są związane?
- Gdzie słyszeliśmy te głosy?
- Jakie zmiany charakterystyczne dla wiosny zaobserwowaliśmy w parku? (Zapis niektórych związków frazeologicznych pojawiających się w wypowiedziach dzieci.)

3. Ustalenie tematu lekcji.

4. Zapis tematu na tablicy. Pisanie z pamięci tematu lekcji.

5. Ukierunkowanie na słuchanie:

- Posłuchajcie, jak poeta przedstawia wiosnę w wierszu:

Wiosenne porządki

*Wiosna w kwietniu zbudziła się z rana,
wyszła – wprowadzie troszeczkę zaspiana,
lecz zajrzała we wszystkie zakątki:
– zaczynamy wiosenne porządki!*

*Krasnoludki wiadra niosą
myją ziemię ranną rosą.*

*Chmury, płynące po błękitach,
urządziły także wielkie mycie,
a obłoki miękką szmatką
poleruje słońce gładko,
aż się dziwią wszystkie dzieci,
że tak w niebie ładnie świeci.*

*Bocian w górę poszybował
tarczę barwnie wymalował,
a żurawie i skowronki
posypały kwieciami łąki,
posypały klomby, grządki
i – skończyły się porządki.*

– Jaki nastrój panuje w wierszu?

Ćwiczenia śródlekcyjne – piosenka o wiosnie.

6. Kto własnymi słowami zechce opowiedzieć o wycieczce i opisać park, korzystając z wyrazów, które zgromadziliśmy i z wiersza?
7. Przygotowanie do pracy indywidualnej – ćwiczenie 4 w Karcie pracy.
(Samodzielna praca ucznia w dwóch poziomach.)

I. Uzupelnienie zdań wyrazami ze słowniczka tematycznego:

Wczoraj byliśmy w
Wszędzie słychać radosny
Drzewa i krzewy pięknie się zieleńią
Na kwitną i
..... mocniej grzeje.
Dni są i

II. Uzupelnienie zdań wyrazami z ramki.

Wczoraj byliśmy w
Wszędzie słychać radosny śpiew
Drzewa i krzewy pięknie się zazieleniły.
Na klombach kwitną i
Słońce mocniej
Dni są dłuższe i cieplejsze.

ptaków, w parku, grzeje, bratki i stokrotki

8. Sprawdzenie poprawności pracy. Wskazani uczniowie odczytują zadania.

Technika

I. Przygotowanie uczniów do samodzielnego działania

1. Nawiązanie do lekcji języka polskiego w celu wywołania odpowiedniej motywacji do wykonania sylwetki bociana.

Zagadka:

*Powrócił do nas z dalekiej strony
ma czarno-biały fraczek, długie nogi i dziób czerwony.
Dzieci się śmiały gdy go witały,
żabki płakały przez dzionek cały.*

2. Omówienie sposobu wykonania bociana.

- a) Właściwości zgromadzonych materiałów papierniczych (faktura, twardość).
- b) Stworzenie sytuacji problemowej – jakie paski będą stanowić poszczególne części ptaka?
- c) Ustalenie kolejności wykonywanej pracy:
 - przygotowanie pasków czerwonych,
 - sklejenie tułowia bociana,
 - modelowanie głowy,
 - nacinanie otworu na dziób,
 - umocowanie dzioba,
 - połączenie tułowia z nogami,
 - umocowanie na podstawce i jej zdobienie.
- d) Przypomnienie zasad bhp przy posługiwaniu się nożyczkami.

3. Przygotowanie stanowiska pracy.

II. Samodzielna praca uczniów pod kierunkiem nauczyciela:

1. Formowanie poszczególnych pasków papieru.
2. Łączenie gotowych elementów przez sklejenie.
3. Umocowanie bociana na podkładce i jej zdobienie.

III. Omówienie wykonanej pracy:

1. Wystawka prac uczniowskich.
2. Zwrócenie uwagi na dokładność i czystość wykonania.
3. Ocena pracy.

IV. Porządkowanie miejsca pracy.

Ocena aktywności poszczególnych uczniów w czasie lekcji danego cyklu.
Policzenie obrazków i wręczenie odznak „Miłośnik przyrody”.

Bibliografia

- Cackowska M. (red.): *Integralny system nauczania początkowego*. Kielce 1992.
- Kruk H., Lankiewicz K.: *Wybór wierszy okolicznościowych dla klas nauczania początkowego*. Warszawa 1977.
- Muszyńska Ł.: *Integralne wychowanie i nauczanie w klasach I–III*. Warszawa–Poznań 1974.
- Program nauczania początkowego. Klasy I–III*. Warszawa 1993.
- Walczyna J.: *Integracja nauczania początkowego*. Wrocław–Warszawa–Kraków 1968.